

W A R S Z A W A W A L C Z Y

ŻOŁNIERSKA GAZETA ŚCIENNA

Nr. 48, Niedziela 27.8.44.

WYDANIE CODZIENNE

Nie oszczędzają świątyn...

Kościół Św. Krzyża podpalony przez Niemców
spłonął (Foto PSW Kris)

Paryż i Warszawa

Znany dziennik londyński „The Economist” w numerze wczorajszym porównuje Paryż i Warszawę. „Paryż został oswobodzony tak szybko, bo armia francuska miała ścisły kontakt z sojusznikami. Warunki Warszawy są, przeciwnie, wręcz tragiczne. Współczucie dla niej towarzyszy głucha wściekłość. Całe cztery dni walk w Paryżu nie można porównać do jednego dnia Warszawy. Warszawa cały czas krwawi i przez większość czasu nie dostawała pomocy ani materialnej ani moralnej.

Armie rosyjskie toczą ciężkie walki koło Warszawy. Pomoc dla Warszawy nadysłana z dalekiego zachodu kosztowała wiele istnień załóg lotniczych polskich i sprzymierzonych i była sporadyczną. Ale na wschodzie mamy przecież swoje bazy.

Ten stan rzeczy jest nie do zniesienia. W tej chwili toczą się rozmowy, ale ze względu na honor i potrzebę wojkową to powinno być już zrobione“.

Pomoc dla Pruszkowa

Przewodniczący Polskiego Czerwonego Krzyża zakomunikował z Londynu iż zwrócił się do Międzynarodowego Czerwonego Krzyża o wysłanie delegatów do Polski z żywnością, odzieżą i lekami.

W odpowiedzi na apel Polski irlandzki Czerwony Krzyż wysygnował 5 tys. funtów ang. na pomoc dla Warszawy.

Pomoc powyższa jest wynikiem rozpaczliwego apelu ludności Warszawy uprowadzonej przez Niemców do Pruszkowa. Ludność ta umieszczona została w pruszkowskich warsztatach kolejowych i pozbawiona całkowicie środków do życia.

Przez ten nowy obóz koncentracyjny przewinęło się dotychczas kilkadziesiąt tys. ludzi. Około 30 tys. wywieziono na roboty rolne do Rzeszy. Część wywieziono

Zwały rumowisk na dragach odwrotu Niemców

Koncentryczne natarcia niemieckie na Stare Miasto poprzedzone silnym bombardowaniem dały nieprzyjacielowi niewielkie włamanie o znaczeniu lokalnym. Najcięższe walki toczyły się w rejonie ul. Sapiężyńskiej obok szpitala Jana Bożego. Przejściowo utracony gmach Państwowej Wytwórni Papierów Wartościowych został odbity.

Nocy ubiegłej nieprzyjaciel przeprowadził ataki na okolice ulic Pańskiej, Prostej, i Wroniej — bez rezultatu. W śródmieściu i na Mokotowie lokalne natarcia własne.

Gmach Ratusza spłonął doszczętnie, mimo to nie przestał być silnym punktem oporu AK. Komunikacja przez pl. Teatralny oraz przez ul. Miodową traci dla Niemców znaczenie ze względu na zwały rumowisk, piętrzące się na jezdniach. Stwierdzono, że natarcia niemieckie, prowadzone ostatnio na pl. Teatralny, Bielańską i pl. Zamkowy, miały na celu odwrócenie uwagi placówek AK od jednoczesnego przesmaru przez most Kierbedzia wojsk niemieckich, cofających się na zachód.

Za naszą i waszą wolność

Dziś kiedy polska dywizja pancerna na polach Francji przybliży wolność zaprzyjaźnionemu narodowi francuskiemu ze wzruszeniem wspominamy żołnierza francuskiego poległego w obronie Warszawy.

Dnia 15 bm. na barykadach ulicy Grzybowskiej zginął w ciężkich bojach obrońcy francuski ochotnik Armii Krajowej znany pod pseudonimem „Herbert“.

Zjawił się w Warszawie na kilka miesięcy przed powstaniem jako zbieg z niemieckiego obozu koncentracyjnego i po nawiązaniu kontaktu z konspiracją warszawską, od wybuchu powstania brał nieustanny i czynny udział w walkach.

Stanął do boju z pełną świadomością celu o który toczy się walka. Niejednokrotnie powtarzał że walczy o wolność Polski. Wobec Niemców wykazywał zaciekłość niezwykłą co przy świetnych walorach żołnierskich sprawiało że był wyjątkiem.

Gruzińscy ochotnicy AK.

Wczoraj zaprzysiężono byłych żołnierzy sowieckich gruzinów, którzy zgłosili się ochotniczo, z własną bronią do oddziałów AK. Wśród zaprzysiężonych jest oficer i dwóch podoficerów.

Rekwizycja czy coś innego?

W każdym ruchu masowym, obojętne czy będzie to ruch polityczny czy akcja zbrojna, znajdują się jednostki, których związała z tym ruchem bynajmniej nie jego ideaowość, ale często zwykłe pragnienie wywyższenia się w jakikolwiek sposób. Nie trzeba podkreślać iż z takich jednostek przeważnie tworzy się brudny osad moralny, którego usuwanie należałoby do stałych obowiązków ideowych kierowników każdej akcji.

Te kilka słów należy zastosować również i do warszawskiego powstania. Nie umniejsza one w niczym bohaterstwa żołnierza i heroizmu cywilnej ludności stolicy, a zestawienie codziennych przykładów samopoświęcenia się i solidarności społecznej z odosobnionymi czynami, które postawić należy na poziomie kryminalnych przestępstw, lepiej tylko uwypukli w naszej świadomości podłość społecznych czynów.

Smutnym faktem jest, iż zdarzają się w

Warszawie wypadki rekwizycji dokonywanych przez osoby do tego nie upoważnione.

Do dokonywania rekwizycji na potrzeby wojska uprawnione jest wyłącznie Kwatermistrzostwo AK przez swój organ, grupę eksploatacyjno-rekwizycyjną. Rekwizycje wojskowe są odpłatne. Wszelkie inne rekwizycje noszą charakter bezprawia, nazwijmy rzecz po imieniu: są to kradzieże dokonywane pod płaszczykiem rzekomych potrzeb wojska.

Stwierdzić należy, iż zgodnie z doświadczeniem Kwatermistrzostwa nigdy jeszcze nie zachodziła potrzeba użycia jakiegokolwiek przymusu w stosunku do posiadaczy potrzebnych wojsku przedmiotów. Społeczne wyrobienie ludności naszego miasta i ofiarności na cele wojska są rzeczywiste wielkie. Tym bardziej więc oburzające są wszelkie wypadki zamaskowanego rabunku.

Uznając, iż w ruchach masowych biorą udział elementy bardzo różne pod względem poziomu moralnego, nie będziemy zachowywać postawy bierności wobec wszelkich złodziejskich prób tych elementów.

Hold polaków z Iranu dla AK i Warszawy

Generał Bór otrzymał depeszę od Rady Obywatelskiej Uchodźstwa Polskiego w Iranie następującej treści: „Uchodźstwo polskie w Iranie na Twoje ręce Panie Generale składa hold dla Armii Krajowej i Walczącej Warszawy.“

Rozwiązanie R.G.O.

Na mocy zarządzenia władz państwowych, Rada Główna Opiekuńcza (R.G.O.) ulegnie rozwiązaniu. Na miejsce R.G.O. powołany zostanie Komitet Samopomocy Społecznej, który posiadać będzie charakter ogólnokrajowej organizacji opiekuńczej. Zadaniem komitetu będzie niesienie pomocy ofiarom wojny. Komitet uznany zostanie za instytucję wyższej użyteczności publicznej i będzie koordynował całokształt akcji opiekuńczej.

Nowe znaczki pocztowe

Departament Poczt i Telegrafu wypuścił w najbliższych dniach nowe polskie znaczki pocztowe. Został już ogłoszony skrócony konkurs. Wartość nominalna znaczków opiewać będzie na 1 zł.

Znaczki pocztowe mające być wypuszczone nie są bynajmniej pierwszymi polskimi znaczkami pocztowymi w okresie ostatnich lat pięciu.

Pocшта Polska drukowała polskie znaczki w Londynie. Seria takich znaczków zawierała m.in. rysunek polskiej tajnej drukarni, moment rozkręcania torów kolejowych przez oddział leśny AK oraz wizerunki polskich olętników wojennych. Natomiast znaczki wydane w Warszawie będą pierwszymi znaczkami pocztowymi wydanymi w kraju.

Spłonęły serca Chopina i Reymonta

Podczas pożaru który objął kościół św. Krzyża został całkowicie wypalony wnętrze kościoła. Spłonęły urny w których złożone były serca Chopina i Reymonta.

Alianci pod Reims

W pobliżu Honfleur nastąpiło połączenie kolumn brytyjskich, kanadyjskich i amerykańskich oskrzydlaających wojska niemieckie. Bitwa nad Sekwaną została wygrana. Rouen zajęte. Havre jest zaryglowane. Alianci podchodzą pod Reims. Wojska sprzymierzone opanowały wyrzutnie bomb.

We Francji południowej amerykańskie zdobyli miasta Arles, Tarascon, Avignon, Antibes. Czołwki amerykańskie posunęły się daleko poza Grenoble.

„Daily Herald” pisze, iż rozbite dywizje Hitlera we Francji nie mają siły do stworzenia obrony na linii Zygfryda. Po ściągnięciu wszystkich „sił z Belgii, Holandii i innych krajów okupowanych, przy wykorzystaniu ostatnich rezerw, Hitler nie może zebrać więcej jak 200 dywizji. Jest to cyfra zamała dla obrony Niemiec.

Dramatyczne wydarzenia

Radio BBC oraz radio nowojorskie transmitowane przez Londyn podało wczoraj krótką wiadomość: W Reichu rozgrywa się dramatyczne wydarzenia. Żadnych komentarzy do tej wiadomości nie podano.

Opór zduszony

Zdobyty gmach PAST-y na Piase (Foto PSW Dan)

Cienie przeszłości

Jak donosi urzędowa niemiecka agencja informacyjna (DNB) były „gubernator” Frank przyjął na specjalnej audycji byłego „gubernatora” Fischera, który złożył mu sprawozdanie z sytuacji w Warszawie. Frank wyraził Fischerowi podziękowanie za „żołnierską postawę” w ciężkich dniach.

Z wiadomości tej wynika iż „gubernator” Fischer zgodnie ze swą „żołnierską postawą” potrafił wywieść z Warszawy. Niechciecie sobie teraz urządzają urzędowe „audience”. Maluczko a obaj znajdują się za kratą i zgodnie ze znaną decyzją aliantów na terenie Polski sądzeni będą za swe zbrodnie.

Chaos nad Dunajem

— Przedstawiciel dyplomatyczny Bułgarii w Turcji były premier Muszanow przedłożył ambasadorom Anglii i Stanów Zjednoczonych pełnomocnictwo do nawiązania rokowań pokojowych z aliantami.
— Siły niemieckie w Bułgarii zostały rozbrojone przez wojska bułgarskie.

Rosjanie osiągnęli Dunaj

Armia sowiecka II-go frontu ukraińskiego, operująca wzdłuż wschodniego wybrzeża Prutu połączyła się z oddziałami III-go frontu ukraińskiego w pobliżu miejscowości Cahul, tworząc jednolity, zwarty front. Na południe od Kiszyniowa Rosjanie uchwycili w kocioł 12 dywizji niemieckich z ogólnej liczby 23 dywizji walczących w Rumunii. Port Kilia zdobyty. Czołowe oddziały rosyjskie stanęły wczoraj na wybrzeżu Dunaju.

Obecnie wojska rosyjskie przeprowadzają wielką koncentrację by uderzyć na Ploesti, Galac i Bukareszt. W ciągu 7 dni Niemcy stracili w Rumunii ponad 200 tys. ludzi.

Rząd sowiecki ogłosił że będzie szanował niepodległość Rumunii i nieetykalność jej granic, oraz nie będzie ingerował w sprawy wewnętrzne Rumunii. Armia rumuńska nie będzie rozbrojona o ile wraz z armią sowiecką stanie do walki przeciwko Niemcom i węgrom.

Polowanie na Niemców w Paryżu

Niemiecki dowódca obszaru paryskiego zgłosił się do kwatery gen. Leclerc w celu omówienia warunków kapitulacji wojsk niemieckich na obszarze Paryża. Kapitulacja jest bezwarunkowa.

Francuska AK i ludność Paryża urządziła istne polowanie na broniących się wściekle Niemców. Walczono z niespotykaną dzikością przez całą noc. Kapitulacja ocaliła resztkę z 9000 Niemców stawiających opór w śródmieściu.

Zbyteczna dewastacja

Zdarza się obecnie bardzo często, iż przy budowie barykad używa się przedmiotów nie tylko nie nadających się na ten cel, ale jednocześnie cennych i trudnych do zastąpienia na innych odcinkach pracy.

Kierownictwo spraw sanitarnych

W stolicy powołano do życia kierownictwo spraw sanitarnych i szpitalnictwa, jako odpowiednik władz samorządu Warszawy. Kierownictwo to ma za zadanie prowadzenie kontroli sanitarnej na terenie miasta za pośrednictwem czterech uruchomionych ośrodków zdrowia, szpitali i przychodni dla chorych. Poza tym rozszerzy opiekę lekarską dla ludności miasta. Opieka ta na czas walk będzie bezpłatna. Na koniec uruchomione zostaną dalsze punkty mleczne dla niemowląt.

Uwaga na zniszczone domy

Wiele domów doznało i doznaje różnego rodzaju uszkodzeń od pocisków, które mogą nie powodować zawalenia się domów, a tylko częściowe ich uszkodzenie. W takich wypadkach pozornie nie naruszone części domów grozić mogą zawaleniem się. Korzystając z takiego domu, należy uprzednio dokładnie obejrzeć ściany, sufit i balkony. Mniejsze nawisy postrzącać bosakami. Przy poważniejszych uszkodzeniach należy zwracać się do oddziałów technicznych przy Delegaturach Rejonowych Rządu. Podobnie należy postępować w wypadkach zasypania ludzi przez gruz. Delegatury winny udzielać pomocy bezzwłocznie.

Szyjmy dla żołnierzy

Władze wojskowe uruchomiły ostatnio pracownię krawieckie na 200 maszyn oraz pracownię szewskie. Szewcy, krawcy, krawcowe oraz osoby umiejące szyć lub posiadające własne maszyny — proszeni są o współpracę w tych pracowniach. Wojsko musi mieć buty, bieliznę i mundury.

Nie niszczyć, nalep na murze!